

حریت فکریه

محل اداره سی: باب عالی جاده سنده
یکی عثمانی مطبعه و کتبخانه سی

آبونه شرائطی :

ممالک عثمانیه ایچون سنه لکی : ۴۰ آلفی آلفی ۲۰ غروشد
ممالک اجنبیه : ۱۲ » ۷ فرائقدر

مشاهیر و مطبوران غالدیسی :

کریدی احمد ساقی بک افندی

« فرانسز پان جرمانیستلری »

سرلوحہ میں برآز غریبدر ؛ دہلی ؟ بروجہ پیشین
 سوبیلہم کہ بوترکیہ بڑاویدورمدق . بونک حق اختراعی
 فرانسه سرآمدان محرربشدن موسیو پول آدانہ عائددر .
 وطن پرورلر فرانسدہ برتردی حسیات کوریورلر .
 قوای روحیہ نیک بویلہجہ انحطاطزدہ اولسی منافع
 مادیہ بدہ پامال ایدیور ودولت وملت برتہلکہ عظاما
 ایچندہ قالیور . بواندیشلر حقسنز دکلدر . نام فرانسنلر
 یک طوغری دوشونیورلر . شو سوک کونلردہ جریان
 ایدن مباحثات مہمہ نیک اجاندہ بڑ ترکار ایچون شایان
 عبرت نقطہلرہ تصادف ایتدک . بونک ایچوندرکہ مناقشات
 مذکورہی مطالعات ذاتیہ منزلہ مزج ایدرک آتیہ نقلدن
 مقصد میں نہ کندیوزہ خدمتدن بشقہ برشی دکلدر .
 قیزم سکا سوبیلورم ؛ کلیم سن دیکلہ ! مثل مشہورینی
 اونومہ بیکنز .

موسیو پول آدان اوکوزل ونیکتہ آلود اسلوبیلہ
 ادعا واثبات ایدیورکہ وطن پرورلک یالکیز نجیب بر
 حس دکل ؛ بر ضروریہ حیاتدر . اگر وطن پرور بر
 یولنقہ آنخذا ایدلر سہ ارباب مساعی ، عملہ ، ایشجی ،
 رنجبر اطلاق اولومان کیمسہلر عادتاً جرمان عرقک
 فیضانی آلتندہ بوغولہ جقلر .

فرانسہ برآز کوشک طاورانسہ راین حوضہ سنک ،
 وستفالیانک ، سیلہزیانک بتون عملہ سی شامپانیا وبورغو .
 نیایی استیلای اقتصادای . آلتہ آله جقلر . ینہ عینی
 مؤلفک افادہ سنہ نظرآ آلمان عملہ سی فرانسز ارباب
 مساعی سندن دہا وجدان پرور ، دہا چالیشقان ، دہا
 قناعتکار وسبرلی اولدیغندن برقاج آی ایچندہ کیشہ
 آجیلدینی وقت یونلر فرانسز عملہ سنک برنی طوتہ جقلر .
 خصوصی تدقیقہ آنمزہ عطفاً بڑدہ سوبیلہم کہ
 فرانسنہ نیک (قوت دازور) ساحلی الیوم آلمانیک اشغال
 اقتصادیسی آلتندہ در . یک مشہور شامپانیا شراب

چوق کورنلری بڑ ، - مرحوم احمد مدحت افندیکنک
 تمبیری وجہلہ - غلط رؤیت ایلہ اتهام ایقہ سنک دوچار
 مؤاخذہ اولمیز فیکرنندہ بڑ . چونکہ دیدیکمز وجہلہ
 بو حسک تظاہرات وانکشافات مسعودہ سیلہ میدان
 مبارزہ اقتصادای ہر وقت رقابت اسلامیدن مصون
 بولمہ و معرکہی منحصر آ کندیلرینہ مخصوص ظن
 ایتدکہ وبو فسخت سرای دادوسنددہ حاکم اولہرق
 یالکیز کندیلرینی کورمکہ آلیشمش اولدقلرندن حق
 حیاتک مقتضیات ضروریہ سندن اولان بوکی انتباہلری
 تحیل ایدمہ معلری معذور کوریلہ ییلر سہدہ ہر حالہ
 حقایق احوالی اینی کورمہ مدکلرینہ حکم اولتلق لازمدر .
 دوشونہم کہ : مصائب متوالیہ نیک تولید ایتدیکی انکسار
 خیال تاثیر ایلہ ماضی برشان وشری پیش امان وابتصارہ
 آلہرق اسباب حقیقیہ سقوطی تجری ایتدکہ مجبور
 ومضطرب اولان عنصر اسلام البتہ والبتہ خطیئات سابقہ
 اجتماعیہ سنی درک ایدہ جک و « حس ملی » نیک کندیسندہ
 مفقود ویا ناقص اولدیندن طولانی بو کردہاد مدہ شدہ نقدز
 برشان قالدینی بالمقایسہ اکلاہرق آثار تفسیق کوسترہ جک
 ایدی . بونی ہیچ چوق کورمہ ملی . چونکہ قواعد اجتماعیہ
 دن بری دہ « کندی قورومق » در . بڑظن ایدیورزکہ
 وقبیلہ ییلہرک ویا ییلہمہرک ویا خود وطاق ایوان سلطوندن
 برشرارہ عاطفت وعلو جناب ، صاحب مقصدیلہ - ملک
 عثمانیدہ سلطنت کیسایہ نیک ہیچ برلزم سیاسی اولمہ دن
 نأسنہ وتدربجادہ وسعت وفسخت بولسنہ سہیت ویرنلہ
 حال حاضر اجتماعیمزک درکہ یأس آوردن بر حصہ
 مسئولیت ومؤاخذہ تقریبی ایتک ایجاب ایدر . اولر
 بوکون حق حیاتی ، اساس بقائی جان ہولیلہ مدافعہ
 ایتدکہ مجبور اولان امتہ ، ساحہ فعالیت اجتماعیہ واقتصادیہ
 آنجہی خطولری علمی برصورتدہ تعلیم ایدہ ایدیلر
 اکا کشورلر ، اولکالر قزاندیرمقدن زیادہ خدمت ایش
 اولورلردی .. فقط مضی ماضی ..

کریدی احمد ساقی

نجیب فرانسه‌نک الیتم رجالیدر، هم‌ده سرد ایتدکری مطالعاتی ارقام ایله تأیید ایدیورلر .

اتخاذ اولوان بوسقیم بولتیقه نتیجه‌سیمیدر، یوقسه غولوا عرقنک اختیاری ایجاباتندیمیدر، ندر بیلمنز اجنبی عمله فرانسه‌یه هجوم ایدیور. کئی عمله‌سی، ماکنه عمله‌سی، ایله عمله‌سی آرقق موقعلارنی محافظه‌ایده‌میورلر. بربری، عرب، ایتالیان، آلمان ایشجیلری کوندن کونه فرانسه تشبثات صنایه‌سند آرتیور .

روی دریاده فرانسه فلمسکدن بیله آشاهی بر مرتبه‌یه ایندی. برتک آلمان ماورای اوقیانوس شرکتک طوئیلاتو بکونی بتون فرانسر واپورلری طوئیلاتوسی مجموعندن فضله‌در. بو بوکا شیمیه بر طاق مطالعاتی درپیش ایدن فرانسر وطن پرورانی موسیو ژورده‌س کی ملت‌کش افکار صاچان مفرطلری تشیع ایچون سوز بوله‌میورلر. آلمانیس‌نک هردم تزیاید ایدن بیتمش میلیون نفوسی، روسیه‌نک سنده سنه‌یه آرتان یوز آلتش آتی میلیون خلقتی زوالی فرانسه‌نک مواجهه ضعفنده برر هسکل تهدیدکی کوریورلر .

آلمانییا - سویالیستلری وطن پرورلکلرینی دفعاتله اعلان ایتدیورلر. فرانسر سویالیستلری ایسه عکسکی ادعاده عجالت کوسه تریورلر. بو ایکی ذهنیتک اسباب مولده‌سی ندر ؟

عجبا فرانسه‌نک تردیاتی ترویج ایدیلن افکارسخیفه‌نک نتیجه‌سیمیدر؛ یوقسه، بو من‌خرف فکرلر تردیاتک محصله‌سیمیدر؛ بو یابده قطعی برسوز سونلک پک کوجدر واوزون تعمیقات و تدقیقاته محتاجدر .

شوقدر وارکه تردیاتده فنا فکرلرک انتقشارینک مدخلی اولدینی انکار ایدیله‌من. اکر مناسبتر مطالعات سهولتله منتشر اولسه ایدی بلکه عرووق ملتیه یکی حیات افاضه‌سی قابل اولوردی .

بو حال بزه بردرس عبرت اولماید. شیمیه وطن نابروری موقت بر زمان ایچون سهولتی موجبد. فقط

مارقعلری آلمانلرک الیه کچمشدر. فرانسر تلقی اولوان برچرق قایرقلر آلمانلشمشدر .

وطن نابورر بر بولتیقه اتخاذ اولورسه کونده - لکجیلرک ته‌لکده قاله‌یله جکلری کی بورژوا دنیان سنف متوسط و اقتصاد پرورانه محافظه موقع ایدمزلر . موسیو آدان دیورکه بویله سقیم بر بولتیقه‌دن ملنک اکثریت قطعی‌سی ضرر کورور، یالکنز دعوی وکیلی، مقاولات محوری، طیب، بدیه‌کار (آریتست)، محرر پک اوقدر نالاش ایتمز. فرانسر محوری کوزل و مستیزی بر قلم‌یله دیورکه «قو وادیس» مؤلفی شهرت و ثروتی، مملکتی اولان لهستان استیلای اعدا آلتنده ایکن قراندیمی؟ حال‌بوکه بیکلرجه، یوز بیکلرجه لهلی زوالی سفیل و بدبخت اوله‌رق هر ایکی آمریقایه هجرت ایدوب نانیاره تحری ایدیور. ماکدونیاک استیلای اوزرینه مضحل و پریشان اولان بیچاره زراع دکیدر؟ منظره‌سی قلب وجدانی تحریش ایدن مهاجر قافله‌لری تشکیل ایدن کیملرد؟ هپ عینی ارباب مساحی، عینی چفتجیلر...

فرانسه اعظم احباب فکرتی اردونک تقابل اهمیتنی آتی باتریوتیزم، آتی میلیتاریزم، نه‌رومیزم دینن حرکات عجیبه‌نی فنا‌لده تفسیح و تنقید ایله بونک محتمل ضررلرینی انتظار ده‌شته عرض ایدیورلر. بزم دکل، بونلرک نقل وروایتیه کوره: «فرانسر اردوسی یوقدر. بولتیقه‌جیلر یالکنز منتخبلرینی دکل بروسییا اصیل زادکاتی تطبیق ایچون اردوده تحریبات اجرا ایتدیورلر. برکون سه‌لتو لایتین عرفلری جرمانیانک نفوذ قهارانه‌سی آلتنده ازیله‌جکدر. چونکه فرانسر پان جرمانیستلرده واردر. بر طاق اشخاص موجوددرکه آلمان جفسنک استعلاسی ایله صلح عمومی‌نی تقریر ایتک خولیاسنه طامشلردر... شوققرملری ترجمه‌ده ایاری کیده‌یه حکم. الک جدی متفکرلرک قلندن چیقان بو یازیلر توکلری اوربرتیور. اوقویانلر مبالغه آلود بعض فکرلری نقل ایدیورز ذهانبه دوشمسونلر! بو سوزلرک قائللری هم

ارٹھینک الہ بارز خطوط اساسیہ سندن بریدر، بوحال
روحیتک تاثیریلہ آوروپا سیاستی آنجی اشکال و محررات
رسمیہ-نی نظر دقتہ آلاق محاکمہ ایدیورز، حالبوکہ
او، بریرینہ گرفت اولمش حیلہلر، متعارض و غیر رسمی
انترقیہلرلہ دولودر، بوحسابہ نظرآ، قرعمنی ویا ماوی
برکتابک نشرایتیدیکی اوراق رسمیہ و مخبرات سیاسیہک،
خارجیہ نظارتلری و یا خود سفارتلر بیندہ تعاطی ایدلدیکی
صرہدہ آل آلتندن نلر یایدلدیقی برآز دوشونمک
زحمتی اختیار ایتش اولانلریمز قهرمان صایلمالیدر،
سیاستدہ حسن نیت صاحی اولمق سلاحسز محاربہ یہ کیمک
بکزمہ، بوقیصہنی ازالہ ایچین حدود رسمینک خارجی
تدقیق ایتلیدر.

دیپلوماسی وسائط مختلفہ مالک برہیت مجموعہدر،
بونلرک صورت فعالیتی، کیزلی نقطہلری کمالاً تدقیق
ایتک شہسز ممکن اولمالیاجق درجہدہ مشکلدر، اونک
ایچین وسائط سیاسیہک خطوط عمومیہستی تدقیق ایلہ
اکتفایہ مجبورز.

امور خارجیہنی تدویر ایلہ مکلف رؤساک آرقاسندہ
اردو، آئندہ مطبوعات وارد، بونکالہ یالکز برملکتک
مطبوعاتی دکل، بوتون آوروپاک غزنہلری مراد
ایدیورم، چونکہ ہمیشی آئندہ ایدیلہبیلیر، عرفان
ومعارفک بر عصر ظرفندہ وقوعہ کان تکامل مدہشی
آوروپادہ امبارک عددی صوک درجہ آزالتدینی ایچین
مطبوعاتک اہمیتی فوق العادہ زیادہلشدی؛ بوکون غزنہلرک
رولی، الہ بیوک شیشلری یایدیرہجق درجہدہ مؤثردر،
افکار عمومیہ رہبانک اسارتندن قورتولوب ارکان
مطبوعاتک آئینہ دوشدی؛ بو صورتہ تابعیت فکریہستی
تبدیل ایدن بیچارہ اہالی [قاتہ شیم] کتابلرینک یرینہ
غزنہ اوقویور؛ و بالتیجہ اکابر مطبوعاتک امریتہ آمادہ
عوام اردولری وجودہ کلکدہدر، فقط بوبویوک آدمار
کمالاً مستقل اولارق حرکت ایدہ منزل، بونلر برہر
عمہدر؛ اصل اولیای امور، پردہنک آرقاسندہکی

عاقبتی یماندہر، عسکرلک وظیفہ سیلہ استہزا، اردویی
تریف، ستارہ زمین ہمشہرلکنی ترویج اول امردہ
ہک قولای برشیدر.

شوقدروارکہ بتون دنیا بونلرک عکسی افکار ایلہ پروردہ
اولدیفندن مبارزہ کوچاشیر، مملکتمزدہ تربیہ مدنیہک
ایلری کیتیمی اردو ودونما قدر مہم برشیدر، فرانسز
وطن ناپروورانی اردویہ، دونماہی، مکتبہلر، قلوبلرہ،
محافل متنوعیہ اساسات سقیمہلری صوفقہلہ وظیفہ
تخریبیہلرندہ موفق بالشر اولیورلر، آتی پازیوت لرک
پروپاگاندا سی دہشتلیدر، ہمہدہ عوامی قولایقلہ فریقہ
ایدیور، شوعری بیلہلی ز، پروپاگاندا وتعلیم و تربیہ
روحی ایتلدیکی کچی چورمک قابلیت حائزایی اکسیردر،
وطنمزک، ملتمزک، دیجزک، سلطنتمزک لہندہ بویکی
قوتدن استفادہ ایدلم.

جلال نوری

آوروپا اخلاق سیاسیہستی

دسائس مطبوعات

— استاد مکرم فائق عالیہ : شعر
و خیالدن مصنوع بر اثر صنعتہ ہدیہ
حقیقتلہ مقابلہ جائز اولہیدی، بندہ
بومقالہنی سزہ انخاف ایدہچکدم. —

آوروپا دولتلرینک ہر سسنہ نشر ایتدکاری آل،
یشیل، صاری برطاق تلخیصات سیاسیہ کتابلری
یکدیگرلہ بلامقایسہ تدقیق ایدنلر بوتون دولتلرک حقوق
دولہ رعایتکار، محب صلح و سکون، حرص فتوحاتہ
بیگاہ اولدیفنی ظن ایدہرلر! مملکتمزدہ بویکی بیانات
رسمیہ ایناناجق قدر حسن نیت صاحبی دیپلوماتلر
مع التأسف نادر دکل، ظواہر رسمیہ جدی براہمیت
و یرمک طبیعتی، مزاج ملیمیزی تشکیل ایدن عناصر